

FIȘA DISCIPLINEI

DIFICULTĂȚI ÎN DEZVOLTARE: O ABORDARE CENTRATĂ PE FAMILIE ȘI COPIL

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	Teologie
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclu de studii	Master
1.6. Programul de studii / Calificarea	Consiliere pastorală și asistență psiho-socială
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		DIFICULTĂȚI ÎN DEZVOLTARE: O ABORDARE CENTRATĂ PE FAMILIE ȘI COPIL				Codul disciplinei	OMR5019
2.2. Titularul activităților de curs					Lector univ. dr. Lavinia CHEIE		
2.3. Titularul activităților de seminar					Asistent univ. dr. Narcisa PRODAN		
2.4. Anul de studiu	2	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei	DC

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	36	din care: 3.5. curs	24	3.6 seminar/laborator	12
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					8
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					42
3.5.3. Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					33
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)					2
3.5.5. Examinări					2
3.5.6. Alte activități: comunicare bidirecțională cu titularul de disciplină / tutorele					2
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				89	
3.8. Total ore pe semestru				125	
3.9. Numărul de credite				5	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	- Dezvoltarea Copilului și Adolescentului: Caracteristici și Mecanisme - Consiliere Psihologică: Programe de Intervenție Cognitiv-Comportamentală și Coping Religios
4.2. de competențe	- Deținerea unor cunoștințe de bază despre dezvoltarea cognitivă și socio-emotivă. - Demonstrarea capacității de înțelegere și analiză critică a studiilor de specialitate din domeniul psihologiei dezvoltării.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Șala de curs Sistem de proiectie video (PC/laptop, videoproiector)
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Șala de seminar/curs Sistem de proiectie video (PC/laptop, videoproiector)

6.1. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/esențiale	- Identificarea manifestărilor comportamentale și emoționale ale copiilor aflați în situații de vulnerabilitate; - Înțelegerea factorilor familiali, sociali și spirituali care pot contribui la dificultăți în dezvoltarea copilului; - Aplicarea cunoștințelor psiho-sociale în activități de sprijin și acompaniere a copilului și familiei în contexte de vulnerabilitate; - Sprijinirea familiilor în procesul de adaptare la situații de criză care pot afecta dezvoltarea copilului; - Facilitarea accesului la sprijin instituțional și resurse comunitare relevante.
Competențe transversale	- Colaborare eficientă în echipe interdisciplinare implicate în sprijinul copilului și al familiei; - Comunicare empatică și adaptată contextului familial și cultural al beneficiarului; - Adaptabilitate și deschidere față de diversitatea contextelor familiale și culturale. - Dezvoltarea unei atitudini reflexive și proactive față de propria formare profesională continuă în domeniul consilierii și asistent,ei psiho-sociale.

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul cunoaște: - conceptele fundamentale privind dificultățile în dezvoltarea copilului în funcție de vârstă și context familial; - caracteristicile problemelor emoționale și comportamentale la copii (anxietate, depresie, probleme de comportament etc.); - impactul factorilor de mediu asupra dezvoltării copilului: separare parentală, migrație, abuz și neglijare; - metodele de identificare a dificultăților de dezvoltare; - strategii de prevenție și optimizare adaptate nevoilor copilului și familiei; - particularitățile colaborării cu familia și specialiștii în procesul de consiliere și sprijin psiho-social.
Aptitudini	Studentul este capabil să: - recunoască manifestările tipice și atipice ale dificultăților de dezvoltare în funcție de vârstă și context familial; - analizeze din perspectivă psiho-socială factorii care influențează dezvoltarea copilului; - ofere sprijin moral și psiho-social adaptat nevoilor copilului și familiei; - faciliteze dialogul și cooperarea între familie, comunitate și instituțiile implicate în susținerea copilului; - orienteze familia către resurse specializate și servicii de sprijin adecvate; - aplice principii etice, spirituale și de acompaniere empatică în interacțiunea cu copilul și familia.
Responsabilități și autonomie	Studentul are capacitatea de a lucra independent pentru: - sprijinirea copilului și familiei în procesul de înțelegere și acceptare a dificultăților de dezvoltare; - facilitarea unei comunicări eficiente și sustinute în cadrul familial; - promovarea unor valori și comportamente care susțin dezvoltarea echilibrată a copilului; - menținerea unei atitudini reflexive și responsabile în contextul lucrului cu familii aflate în dificultate; - identificarea situațiilor care necesită intervenție specializată și îndrumarea corespunzătoare către specialiști.

7. Obiectivele disciplinei (reiesind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Dezvoltarea capacității de înțelegere a dificultăților de dezvoltare ale copilului în context familial, precum și a abilităților de sprijin și orientare a familiei, printr-o abordare empatică, informată și centrată pe nevoile reale ale beneficiarilor.
---------------------------------------	---

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

7.2 Obiectivele specifice	Disciplina își propune să dezvolte la studenți capacitatea de: • a identifica și a înțelege diferitele tipuri de dificultăți de dezvoltare ale copilului, în funcție de vârstă și context familial; • a analiza impactul factorilor de mediu (separare parentală, migrație, traumă, probleme afective) asupra comportamentului și echilibrului emoțional al copilului; • a susține familia în procesul de adaptare la dificultăți, prin comunicare eficientă și atitudine susținătoare; • a înțelege limitele propriului rol și importanța colaborării interdisciplinare în sprijinul copilului; • a colabora cu actori din rețeaua educațională și socială pentru orientarea familiilor către resurse adecvate.
---------------------------	---

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Curs 1: Dificultăți în Dezvoltare: Elemente fundamentale și metode de cunoaștere	Expunere, sinteza cunoștințelor, exemplificare demonstrativă, problematizare.	
Curs 2: Copiii și problemele de anxietate – Forme și caracteristici dependente de vârstă	Expunere, descoperire dirijată, aplicații practice, activități de grup, discuție și problematizare.	
Curs 3: Copiii cu problemele de anxietate: Factori asociați și metode de optimizare	Expunere, descoperire dirijată, aplicații practice, activități de grup, discuție și problematizare.	
Curs 4 – Copiii cu probleme afective: Forme și caracteristici dependente de vârstă	Expunere, descoperire dirijată, aplicații practice, activități de grup, discuție și problematizare.	
Curs 5 – Copiii cu probleme afective: Factori asociați și metode de optimizare	Expunere, descoperire dirijată, aplicații practice, activități de grup, discuție și problematizare.	
Curs 6 – Copiii și evenimentele traumatice: Caracteristici și impact al evenimentelor	Expunere, descoperire dirijată, aplicații practice, activități de grup, discuție și problematizare.	
Curs 7 – Copiii și evenimentele traumatice: Strategii de optimizare	Expunere, descoperire dirijată, aplicații practice, activități de grup, discuție și problematizare.	
Curs 8 – Copiii și separarea parentală: Caracteristici, consecințe și factori	Expunere, descoperire dirijată, aplicații practice, activități de grup, discuție și problematizare.	
Curs 9 – Copiii și separarea parentală: Prevenție și strategii de optimizare	Expunere, descoperire dirijată, aplicații practice, activități de grup, discuție și problematizare.	
Curs 10 – Copiii și migrația economică a părinților	Expunere, descoperire dirijată, aplicații practice, activități de grup, discuție și problematizare.	
Curs 11 – Copiii și problemele de comportament	Expunere, descoperire dirijată, aplicații practice, activități de grup, discuție și problematizare.	
Curs 12 – Recapitulare, tipic și atipic în dificultățile familiale	Șinteza cunoștințelor, exemplificare, problematizare.	
Bibliografie Antman, F. M. (2013). The impact of migration on family left behind, in <i>International handbook on the economics of migration</i> , Constant, A. F., & Zimmermann, K. F. (Eds.), Edward Elgar Publishing.		

Benga, O. (2009a). Trauma la copii: caracteristici dependente de dezvoltare, factori de risc vs. reziliență, tipuri de psihopatologie și criterii diagnostice. În Mighiu C. (coordonator), Benga, O., & Muntean, D., „1, 2, 3...Pași în reabilitarea copilului care a suferit o traumă. Ghid pentru terapeuți”. Iași: Editura Șpiru Haret.

Cheie, L. (2016). Delinvența Juvenilă: Factori de risc și de protecție. În Visu-Petra, G., Buta, M., & Visu-Petra, L. (Eds.) *Psihologia Copilului în Context Judiciar: Fundamente Teoretice și Aplicative*. Cluj-Napoca: Editura AȘCR

Mash, E. J., & Wolfe, D. A. (2022). Anxiety and Obsessive-Compulsive Disorders. In E. J. Mash & D. A. Wolfe (Eds.) *Abnormal Child Psychology* (7th ed., pp 356-401). Cengage

Mash, E. J., & Wolfe, D. A. (2022). Conduct problems. In E. J. Mash & D. A. Wolfe (Eds.) *Abnormal Child Psychology* (7th ed., pp 266-309). Cengage

Mash, E. J., & Wolfe, D. A. (2022). Depressive and Bipolar Disorders. In E. J. Mash & D. A. Wolfe (Eds.) *Abnormal Child Psychology* (7th ed., pp 310-355). Cengage

Rapee, R., Wignall, A., Spence, S., Cobham, V., & Lyneham, H. (2021). Cum să vă ajutați copilul cu probleme de anxietate. Cluj-Napoca. Editura ASCR

Sands, A., Thompson, E. J., & Gaysina, D. (2017). Long-term influences of parental divorce on offspring affective disorders: A systematic review and meta-analysis. *Journal of affective disorders*, 218, 105-114.

Yeo, G., Lansford, J. E., Hirshberg, M. J., & Tong, E. M. (2024). Associations of childhood adversity with emotional well-being and educational achievement: A review and meta-analysis. *Journal of affective disorders*, 347, 387-398.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Seminar 1: Aplicații practice: Elemente fundamentale și metode de cunoaștere	Șinteza cunoștințelor, clarificare conceptuală, descoperire dirijată activitate de grup – studii de caz.	
Seminar 2: Copiii și problemele de anxietate – Forme și caracteristici dependente de vârstă: aplicații practice	Șinteza cunoștințelor, clarificare conceptuală, descoperire dirijată activitate de grup – studii de caz.	
Seminar 3: Copiii cu problemele de anxietate: Factori asociați și metode de optimizare	Clarificare conceptuală, descoperire dirijată activitate de grup – studii de caz.	
Seminar 4 – Copiii cu probleme afective: Forme și caracteristici dependente de vârstă - aplicații practice	Șinteza cunoștințelor, clarificare conceptuală, descoperire dirijată activitate de grup – studii de caz.	
Seminar 5 – Copiii cu probleme afective: Factori asociați și metode de optimizare - aplicații practice	Clarificare conceptuală, descoperire dirijată activitate de grup – studii de caz.	
Seminar 6 – Copiii și evenimentele traumatice: Caracteristici și impact al evenimentelor - aplicații practice	Șinteza cunoștințelor, clarificare conceptuală, descoperire dirijată activitate de grup – studii de caz.	
Seminar 7 – Copiii și evenimentele traumatice: Strategii de optimizare - aplicații practice	Șinteza cunoștințelor, clarificare conceptuală, descoperire dirijată activitate de grup – studii de caz.	
Seminar 8 – Copiii și separarea parentală: Caracteristici, consecințe și factori - aplicații practice	Șinteza cunoștințelor, clarificare conceptuală, descoperire dirijată activitate de grup – studii de caz.	
Seminar 9 – Copiii și separarea parentală: Prevenție și strategii de optimizare - aplicații practice	Șinteza cunoștințelor, clarificare conceptuală, descoperire dirijată activitate de grup – studii de caz.	
Seminar 10 – Copiii și migrația economică a părinților - aplicații practice	Șinteza cunoștințelor, clarificare conceptuală, descoperire dirijată activitate de grup – studii de caz.	
Seminar 11 – Copiii și problemele de comportament - aplicații practice	Șinteza cunoștințelor, clarificare conceptuală, descoperire dirijată activitate de grup – studii de caz.	
Seminar 12 – Recapitulare, tipic și atipic în dificultățile familiale - aplicații practice	Șinteza cunoștințelor, clarificare conceptuală, activitate de grup – studii de caz.	
Bibliografie		
Antman, F. M. (2013). The impact of migration on family left behind, in <i>International handbook on the economics of migration</i> , Constant, A. F., & Zimmermann, K. F. (Eds.), Edward Elgar Publishing.		

- Benga, O. (2009a). Trauma la copii: caracteristici dependente de dezvoltare, factori de risc vs. reziliență, tipuri de psihopatologie și criterii diagnostice. În Mighiu C. (coordonator), Benga, O., & Muntean, D., „1, 2, 3...Pași în reabilitarea copilului care a suferit o traumă. Ghid pentru terapeuți”. Iași: Editura Șpiru Haret.
- Cheie, L. (2016). Delinvența Juvenilă: Factori de risc și de protecție. În Visu-Petra, G., Buta, M., & Visu-Petra, L. (Eds.) *Psihologia Copilului în Context Judiciar: Fundamente Teoretice și Aplicative*. Cluj-Napoca: Editura AȘCR
- Mash, E. J., & Wolfe, D. A. (2022). Anxiety and Obsessive-Compulsive Disorders. In E. J. Mash & D. A. Wolfe (Eds.) *Abnormal Child Psychology* (7th ed., pp 356-401). Cengage
- Mash, E. J., & Wolfe, D. A. (2022). Conduct problems. In E. J. Mash & D. A. Wolfe (Eds.) *Abnormal Child Psychology* (7th ed., pp 266-309). Cengage
- Mash, E. J., & Wolfe, D. A. (2022). Depressive and Bipolar Disorders. In E. J. Mash & D. A. Wolfe (Eds.) *Abnormal Child Psychology* (7th ed., pp 310-355). Cengage
- Rapee, R., Wignall, A., Spence, S., Cobham, V., & Lyneham, H. (2021). Cum să vă ajutați copilul cu probleme de anxietate. Cluj-Napoca. Editura ASCR
- Sands, A., Thompson, E. J., & Gaysina, D. (2017). Long-term influences of parental divorce on offspring affective disorders: A systematic review and meta-analysis. *Journal of affective disorders*, 218, 105-114.
- Yeo, G., Lansford, J. E., Hirshberg, M. J., & Tong, E. M. (2024). Associations of childhood adversity with emotional well-being and educational achievement: A review and meta-analysis. *Journal of affective disorders*, 347, 387-398.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Disciplina răspunde așteptărilor actuale din domeniul formării profesionale pentru sprijin psiho-social în contexte educaționale, sociale și comunitare. Cursul oferă studenților:

- o mai bună înțelegere a dificultăților de dezvoltare ale copilului, în relație cu factorii familiali și sociali;
- capacitatea de a recunoaște manifestările acestor dificultăți și de a înțelege implicațiile lor asupra relațiilor copilului cu familia și mediul;
- competențe de comunicare, empatie și orientare a familiei către resurse specializate.

Această disciplină corespunde cerințelor formulate de angajatori din instituții sociale, educaționale și bisericești, care solicită personal pregătit să observe și să înțeleagă dificultățile copiilor, să ofere sprijin și orientare, fără a înlocui rolul specialistului clinic, ci în calitate de sprijinitor psiho-social în contexte comunitare și bisericești, capabil să faciliteze comunicarea și accesul familiei la sprijin adecvat.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Demonstrarea înțelegerii conștințelor acumulate și a capacității de transfer a acestora pe cazuri concrete	Examen scris	100%
10.5 Șeminar/laborator			
10.6 Ștandard minim de performanță			
• Punctaj obținut la examenul final de minim 50%			

Data completării:
15.04.2025

Șemnătura titularului de curs
Lect. Univ. dr. Lavinia CHEIE

Lavinia
Cheie

Digitally signed by
Lavinia Cheie
Date: 2025.04.15
19:09:42 +03'00'

Șemnătura titularului de seminar
Asist. Univ. dr. Narcisa PRODAN

Data avizării în departament:
17.04.2025

Șemnătura directorului de departament

